

Z OBSAHU	Nikdy jsem se necítil sám. Poslední katecheze Benedikta XVI.	04
	Mystická svatost. Ctihodný Juan Gonzalez Arintero OP	07
	Nová generace kněží. Pohled kardinála W. Brandmüllera	09
	Kde je nová svoboda? Projev francouzského poslance B. N. Azerota	11

TRADICE OTCŮ

Z kázání svatého kněze
Bernardina Sienského (1380–1444)

U všech mimořádných milostí, které se dostanou kterékoli rozumné bytosti, platí obecně pravidlo: Kdykoli si Bůh ve své dobrotě vyvolí někoho k nějaké zvláštní milosti nebo k nějakému vznešenému stavu, daruje tomu člověku, jehož si vyvolil, všechna charismata, která potřebuje pro svůj úkol, a bohatě ho jimi ozdobí.

To se plně projevilo také na svatém Josefu, považovaném za otce našeho Pána Ježíše Krista, pravém snoubenci královny světa a vládkyně andělů. Toho si věčný Otec vybral za věrného pěstouna a strážce svých největších pokladů, svého Syna a své Snoubenky. Tento úkol vykonával Josef s velkou svědomitostí. A proto mu patří slovo Páně: *Služebníku dobrý a věrný, vejdi do radosti svého Pána.*

A když uvážíme, jaký má Josef vztah k celé Kristově Církvi, což není člověkem vyvoleným a mimořádným? Vždyť skrze něho a pod jeho ochranou byl Kristus řádně a počestně uveden do světa. Jestliže je tedy celá Církev zavázána Panně Marii, že skrze ni mohla přijmout Krista, pak hned po ní je zavázána obzvláštní vděčností a úctou také svatému Josefovi. [...]

Právem proto Pán dodává: *Vejdi do radosti svého Pána.* Takže ačkoli radost věčné blaženosti vstupuje do lidského srdce, přesto mu Pán raději říká: *Vejdi do radosti,* aby tím tajemně naznačil, že ta radost není jen uvnitř v jeho srdci, ale že ho ze všech stran obklopuje a pohlcuje, takže se do ní noří jako do bezedné propasti.

Nuže pamatuj na nás, svatý Josefe, a zastaň se nás svou přímluvou u Pána, který byl pokládán za tvého syna. A nakloň nám milostivě také nejsvětější Pannu, svou snoubenku a matku toho, který s Otcem a Svatým Duchem žije a kraluje po věčné věky. Amen.

Foto: Flickr © Mazur/www.thepapalvisit.org.uk (CC)

Radikální spolupracovník Pravdy

Je to zvláštní pocit: při mši svaté po téměř osmi letech neslyšíme v eucharistické modlitbě jméno papeže Benedikta XVI. Sled událostí byl příliš rychlý, abychom vstřebali všechny dojmy: hluboký obdiv a vděčnost za službu Svatého otce se u mnohých mísí se zármutkem i obavami z toho, co přijde.

Zamysleme se nad datem, kdy Jeho Svatost Benedikt XVI. oznámil chystaný odchod do ústraní: zvolil pondělí jedenáctého února, těsně před Popeleční středou, kdy zejména jižní země prožívají bujarý masopust: bezprecedentní zpráva se stala impulzem k pokání i modlitbám za budoucnost Církve.

O čtyři měsíce dříve zahájil Svatý otec Rok víry. Není rezignace papeže nejsilnějším podnětem Roku víry? Jedině dětinnou důvěrou, že Bůh vede svůj lid, je možné přijmout tento krok. Ježíš ujis-

tuje Petra, že brány pekelné Církev nepřemohou. Rok víry vyhlásil Svatý otec u příležitosti padesátého výročí zahájení koncilu, jehož teologickým poradcem byl mladý Joseph Ratzinger. V debatách o významu, přínosech a důsledcích i pozdější interpretaci koncilu bychom neměli přeslechnout slova, která pronesl Benedikt XVI. ve čtvrtek po Popeleční středě k shromážděným kněžím římské diecéze. Hovořil o dvojím koncilu: o tom skutečném, zakotveném v dvoutisícileté tradici Církve, a o koncilu mediálním, vytvořeném světskými médii a po světsku interpretovaném, jenž, slovy Svatého otce, způsobil četné kalamity: zavřeně semináře a řeholní domy, banalizaci liturgie... Skutečný koncil se při své realizaci potýkal s těžkostmi, avšak „reálná síla koncilu byla přítomna a postupně

Dokončení na str. 3

Foto: <http://www.news.va>

Benedikt XVI. se rozloučil s věřícími na celém světě

Více než 150 tisíc lidí se ve středu 27. února 2013 přišlo na Svatopetrské náměstí rozloučit s Benediktem XVI. na jeho poslední generální audienci a poděkovat mu za bezmála osm let jeho nezapomenutelného výkonu učitelského úřadu Petrova nástupce.

Úvodem zazněl úryvek z Listu apoštola Pavla Kolosanům. Na něj navázal Svatý otec ve své katechezi, několikrát přerušované aplausem. Zdůraznil v ní skutečnost, že papež není nikdy sám, a to ani v dobách pro Církev těžkých. Církev představil jako živé tělo, společenství bratří a sester v Těle Ježíše Krista, jenž všechny spojuje.

Své rozhodnutí opustit k 28. únoru 2013 svůj úřad označil za důležité a zároveň ujistil, že tento krok učinil při plném uvědomění si jeho závažnosti a také novosti, avšak s hlubokým pokojem v duši. Milovat Církev, dodal, znamená činit také bolestná rozhodnutí a mít stále na zřeteli dobro Církev.

Zmínil také skutečnost, že přijetím papežského úřadu před osmi lety přestal patřit sám sobě a je tu pro všechny, stejně jako všichni pomyslně patří k němu. vzdal se navždy soukromého života, takže se po své abdikaci nebude vracet k přednáškové činnosti či cestovat, ale zůstane ve službě modlitby. Neopustí kříž, ale bude novým způsobem zůstat s Ukřižovaným Pánem.

Svatý otec ve své promluvě také poděkoval za spolupráci kardinálům i členům kurie, diplomatickému sboru, biskupům a kněžím celého světa a celému Božímu lidu.

Závěrem pak Svatý otec pozdravil také v naší mateřtině několik stovek poutníků, kteří se s ním přijeli rozloučit z naší vlasti. Přítomni byli také pražský arcibiskup kardinál Dominik Duka, olomoucký arcibiskup Jan Graubner, královéhradecký biskup Jan Vokál, biskup Ladislav Hučko a emeritní pražský arcibiskup kardinál Miloslav Vlk. Svatý otec řekl: „S láskou zdravím poutníky z České republiky. Děkuji vám za vaši přítomnost a zvu vás, abyste ve světě věrně svědčili o radostné zvěsti spásy. Rád žehnám vám a vašim rodinám. Chvála Kristu!“

Text papežovy poslední katecheze přinášíme v tomto čísle na straně 4.

TS ČBK, RaVat

46 tisíc podpisů na petici proti RU-486

Petici protestující proti probíhající registraci potratového přípravku Mifegyne (RU-486) podpořilo od jejího zahájení během jednoho měsíce téměř 46 tisíc občanů.

„Podpora petice – již třetí tohoto druhu během posledních dvaceti let – je obrovská. Denně dochází několik tisíc podpisů. Ukazuje se, že veřejnost toto téma velmi zajímá,“ uvedl Radim Ucháč, prezident Hnutí Pro život ČR a zástupce předkladatele petice.

HPŽ ČR požádalo ministra zdravotnictví Leoše Hegera (TOP09) o setkání, na kterém mu chce petiční archy osobně předat.

Vzhledem k tomu, že denně dochází veliké množství petičních archů, prodlužuje HPŽ ČR petici do konce března. HPŽ ČR stále prosí, aby i nadále veřejnost neochabovala v kontaktování ministerstva zdravotnictví, vedení politické strany TOP09 a Státního ústavu pro kontrolu léčiv.

Petiční arch je možné stáhnout ve formátu PDF na internetových stránkách <http://prolife.cz>.

HPŽ ČR

Vietnam: katolický kněz nominován na Nobelovu cenu míru

Otce Thadeuse Nguyena Van Lye, pětadesátiletého katolického kněze a bojovníka za lidská práva, spolu s nejtižhodnějším Thich Quang Doem, patriarchou Sjednocené buddhistické církve Vietnamu (UBCV), nominovali členové Kongresu USA Chris Smith a Zoe Lofgrenová na Nobelovu cenu míru za rok 2013.

Otec Ly je od sedmdesátých let dvacátého století významným obráncem práv, bojuje za náboženskou svobodu, demokracii a svobodné mediální zpravodajství. Podporuje vietnamské hnutí za demokracii Bloc 8406 a kvůli svému veřejnému působení strávil více než 15 let ve vězení. Důsledkem několika mozkových mrtvic je částečně ochrnutý a má nádor mozku. Nominace je zároveň výzvou vietnamské vládě, aby chránila a podporovala lidská práva a náboženskou svobodu.

IndCatholicNews

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz nebo na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zasílání zpráv e-mailem. Periodikum je distribuováno zdarma a lze jej v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplať. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Kardinál Duka vystoupil na cyrilometodějské konferenci

Kardinál Dominik Duka OP se 25. a 26. února 2013 zúčastnil mezinárodní konference s názvem „Svatí Cyril a Metoděj mezi slovanskými národy: 1150 let od začátku misie“, která se konala na Papežské univerzitě Gregoriana (Papežský východní institut).

Konference uspořádaná pod záštitou slovenského kardinála Jozefa Tomka, emeritního prefekta Kongregace pro evangelizaci národů, a arcibiskupa Cyrila Vasiľa, sekretáře Kongregace pro východní církve, patří mezi významné události letošních oslav 1150. výročí příchodu Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu.

Se svým příspěvkem na konferenci vystoupil předseda Papežské rady pro kulturu kardinál Gianfranco Ravasi, jenž promluvil o vztahu mezi překladem Písma svatého a rozvojem národních kultur. Svůj pohled na význam svatých Cyrila a Metoděje pro novou evangelizaci představil předseda Papežské rady pro novou evangelizaci Mons. Salvatore Fisichella. Byzantsko-slovanské misii jako náboženskému a politickému fenoménu se ve svém příspěvku věnoval prof. Richard Čemus SJ.

Kardinál Duka zde pronesl přednášku na téma cyrilometodějské nauky o Církvi ve vztahu k dnešnímu ekumenismu. Mimo jiné v ní poukázal na to, že cyrilometodějské dílo ještě prakticky nebylo uchopeno v rámci soudobého ekumenismu.

V rozhovoru pro Vatikánský rozhlas kardinál Duka připomněl také vliv svatých Cyrila a Metoděje na naše nedávné dějiny: „Výrazným momentem bylo, když Jan Pavel II. prohlásil svaté Cyrila a Metoděje za patrony Evropy, a rovněž to, že jeho cesta vedla na Velehrad. Už v roce 1985 proběhla velká podpisová akce za umožnění návštěvy Jana Pavla II., což se v onom roce neuskutečnilo. Přijel však tehdejší státní sekretář kardinál Casaroli a můžeme říci, že na Velehradě, kde se tehdejší politický režim pokusil zneužít tuto pouť a vydávat ji za mírovou slavnost, se vystoupení tehdejšího ministra kultury Klusáka skončilo velkým fiaskem. Musíme také říci, že tam byla opravdu enormní účast ze Slovenska. Možná že to bylo půl na půl. V každém případě však za připomínku stojí výkon slovenských žen z Oravy, které tam volaly ‚My chceme pápeža‘ a ‚My chceme slobodu‘, čímž prokázaly opravdu velkou statečnost.“

TS ČBK, RaVat

Další zprávy najdete na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>.

Dokončení ze str. 1

a stále více se uskutečňuje a stává se pravou silou, která je také pravou reformou, pravou obnovou Církve.“

Jedenáctý únor však skýtá ještě jeden mezník – je to 155. výročí dne, kdy se pasáče Bernadettě v lurdské jeskyni poprvé zjevila Panna Maria, Neposkvrněná početí. Lurdy do těchto dní, kdy se kardinálové sjíždějí do Říma a víc než kdykoli jindy potřebují naše modlitby, připomínají, že růžencem je možné překonat všechny překážky, které Satan klade Kristově Církvi.

Nemá cenu zde rozebírat osm pozhnaných let pro Církev, jak učinili lépe jiní, tak jen ve zkratce: Pontifex Benedikt důsledně obhajoval důstojnost lidské osoby od počtí, proti liberálním útokům hájil rodinu a v trpělivém dialogu se světem varoval před jedem moderní doby, relativismem. Vyučoval Církev nejen slovem, ale zejména příkladem své pokory a prostoty, tak vzácným pro intelektuála nejvyšší úrovně. Benedikt XVI. nás neúnavně vyzýval, abychom se setkávali se Zmrtvýchvstalým Pánem při četbě Písma, ve svátostech, v každodenní modlitbě, abychom přátelství s Ježíšem učinili středem našeho života.

Jestliže lze za uzavřenou pokládat tvorbu teologa Josepha Ratzingera i skvělý pontifikát Benedikta XVI., své poslední slovo ještě neřekl Benedikt – světec, muž modlitby a oběti, který nás ujišťuje: „Svou modlitbou v ústraní budu stále s vámi a společně půjdeme vpřed spolu s Pánem, v jistotě, že zvítězí Pán.“

Josef Mudra, publicista

SLOVO KNĚZE

Matně si vzpomínám na pohádku, v které čaroděj svými kouzly měnil lidské vidění. Lidé pak vnímali skutečnost deformovaně. Soustředili se na věci podružné a byli slepí k věcem podstatným. Případá mi, že tato pohádka je dnes realitou. Západní společnost je stížena závažnou clonou. Vidění světa a rozumění věcem se zatemnilo.

Především se ztratila citlivost pro Boha a pro božské. Oproti jasnému středověku, kdy lidé vesměs brali Boží skutečnost a přítomnost za samozřejmou, dnešní temná doba zahlučuje člověka vším možným na poli informačním i požitkovém, což se stává překážkou nejen pro vidění božského, ale i pro svobodné a nezávislé započítí přemýšlení o Božích věcech.

Naše temná současnost také deformuje pohled na člověka. Při všem pokroku přírodních věd a techniky (a souběžně krizi filosofie) jsou dnes převládající definice člověka dál od pravdy, než tomu bylo ve 13. století. Co naplat, že vycházejí metry knih filosofické antropologie, když se s pravdou o člověku (až na výjimky) nepotkávají.

Kde se ztratilo adekvátní pojetí neměnné lidské přirozenosti, tam visí ve vzduchu i objektivní řád dobrého života. Na síle nabírá bezbřehý relativismus, který, nesen na vlnách pudů, vášní, módních trendů a mediálních manipulací, je schopen zpochybnit vše dobré či naopak obhajovat vše zlé a nahlodávat poslední přirozené hodnoty, které ještě zbývají.

Trojí velké zatmění (Boha, člověka a mravního zákona) má katastrofální důsledky. V nejčernějším století lidských dějin – v tom minulém – se to projevilo více jak sto miliónem obětí válek a genocid všeho druhu. Jedna z nejhanebnějších genocid – proti počatým dětem – přitom nerušeně pokračuje dodnes a Západ je zdá se spokojen. Ještě vadí manželství a rodina, ale už i tady se začalo předefinovávat a demontovat...

Naštěstí je možné opustit tuto nepovedenou pohádku, protřít si oči a znovu pohledět na Boha, člověka a jeho přirozená práva a povinnosti, tak jak doopravdy jsou. A nejen jasně vidět, ale též v tom světle jednat.

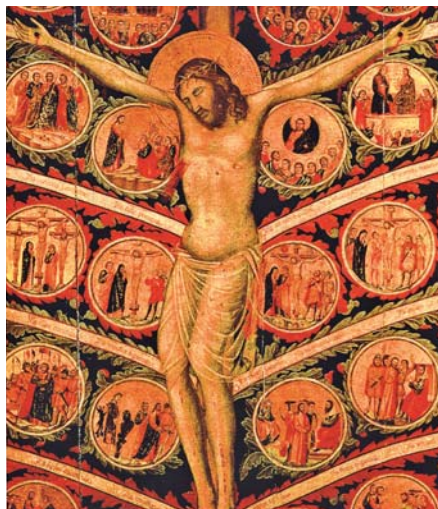
fr. Pavel Maria OP

fr. Pavel M. Mayer OP,
dominikánský kněz,
magistr noviců

JEŽÍŠ KRISTUS – NOVÝ ADAM

Z čítanky „Víra Církve“ sestavené z textů Josepha Ratzingera

Pacino da Bonaguido: Strom života (14. stol.)
Foto: <http://www.educ.fc.ul.pt>

Ježíš Kristus prochází Adamovou cestou zpět. V protikladu k Adamovi je opravdu „jako Bůh“. Ale toto „být-jako-Bůh“, tato rovnost s Bohem je synovstvím, a tedy cele vztahem. „Syn nekoná nic sám ze sebe“. A proto ten, jenž je skutečně rovný Bohu, nelpí na své nezávislosti, na neomezenosti svých možností a přání. Jde opačnou cestou: stane se zcela závislým, bude služebníkem. Protože nekráčí cestou moci, nýbrž cestou lásky, může sestoupit až do Adamovy lži, až hluboko do smrti, a tak tam vztyčit pravdu, dát život.

Tak se Kristus stává novým Adamem, jímž nově začíná bytí člověka.

On, který je od základu vztahem a vztažeností: Syn, opět napravuje vztahy. Jeho rozpřažené paže jsou otevřeným vztahem, který je nám stále přístupný. Kříž, místo jeho poslušnosti, se tak stává pravým stromem života. Kristus se stává protějškem hada, jak to říká Jan ve svém evangeliu (Jan 3,14). Z tohoto stromu nepochází slovo pokušení, nýbrž slovo zachraňující lásky, slovo poslušnosti, v němž se sám Bůh stal poslušný a tak nám nabízí svou poslušnost jako prostor svobody. Kříž je stromem života, jenž se stal opět přístupným.

<http://www.dbk-shop.de>
Přeložil P. Josef Koláček SJ

NIKDY JSEM SE NECÍTIL SÁM

Poslední katecheze Benedikta XVI. na generální audienci

Ve své poslední katechezi vyzval Svatý otec věřící, aby pevně důvěřovali Bohu, svěřili se do jeho rukou a prožívali radost z víry, nejcennějšího daru, jež nám nikdo nemůže odejmout.

Vážení bratři v biskupské a kněžské službě, ctěné autority, drazí bratři a sestry!

Děkuji vám za vaši tak hojnou účast na této poslední generální audienci. Srdečné díky! Jsem opravdu dojat, vidím živou církev. A myslím, že je také třeba děkovat Stvořiteli za krásné počasí, které nám teď v zimě ještě dává.

Jako apoštol Pavel v biblickém textu, který jsme slyšeli, také já cítím v srdci nutnost především poděkovat Bohu, který vede Církev a dává jí růst, rozšívá svoje Slovo a živí tak víru svého lidu. Nyní má duše objímá celou Církev rozptýlenou ve světě. Děkuji Bohu, že jsem v těchto letech svojí petrovské služby slyšel o víře v Pána Ježíše Krista a lásce, která proudí v Těle Církve a oživuje ji v na-

ději, která nás otevírá a orientuje k životu v plnosti, k nebeské vlasti.

Všechny nosím v modlitbě, v přítomnosti Boží shromažďuji všechna setkání, každou cestu a pastorační návštěvu. Všechno a všechny chovám v modlitbě a svěřuji Pánu, abychom dobře poznávali jeho vůli, dostalo se nám všestranné moudrosti a duchovního pochopení a vedli tak život hodný Pána, jeho lásky a přinášeli plody dobrých skutků (srov. Kol 1,9–10).

Slovo pravdy je silou Církve

Mám v této chvíli velikou důvěru, protože vím, všichni víme, že Slovo pravdy, radostné zvěsti je silou Církve, je jejím životem. Evangelium očišťuje, obnovuje

a nese plody, kdekoli mu společenství věřících naslouchá, v pravdě přijímá Boží milost a žije v lásce. Toto je moje naděje, toto je moje radost.

Když jsem před osmi lety 19. dubna přijal petrovský úřad, měl jsem pevnou jistotu, která mne ustavičně provázela, jistotu Církve žijící z Božího slova. V oné chvíli, jak jsem již vícekrát řekl, zněla v mém srdci slova: Pane, proč to ode mne žádáš a co ode mne žádáš? Je to velká tíže, kterou na mne kladeš, ale žádáš-li to ode mne, na tvé slovo spustím síť v jistotě, že mne vedeš i se všemi mými slabostmi. A po osmi letech mohu říci, že Pán mne opravdu vedl, byl mi nablízku a denně jsem mohl vnímat jeho přítomnost. Byl to úsek cesty Církve obsahující chvíle radosti

a světla, ale také nesnadné momenty. Cítil jsem se jako svatý Petr s apoštoly v loďce na Galilejském jezeře. Pán nám daroval mnoho slunečných dnů a jemného vánku, dny bohatých úlovků. Byly také chvíle rozbouřených vod a protivětru, jak tomu bývá v dějinách Církve, kdy se zdá, že Pán spí. Vždy jsem ale věděl, že v této loďce je Pán a vždycky jsem věděl, že loďka Církve není moje, není naše, nýbrž jeho. A Pán ji nenechá klesnout ke dnu. Vede ji zajisté prostřednictvím lidí, které vybral, protože tak tomu chtěl. Toto byla a je jistota, kterou nic nemůže zatemnit. A proto je dnes mé srdce naplněno vděčností k Bohu, protože nikdy neodňal Církvi ani mně svoji útěchu, světlo a lásku.

Víra, nejcennější dar

Jsmo v Roce víry, který jsem vyhlásil kvůli posílení naší víry v Boha v kontextu, který jí, jak se zdá, stále více staví do pozadí. Chtěl bych všechny vyzvat, abychom obnovili pevnou důvěru v Pána, svěřili se jako děti do rukou Božích, v jistotě, že tyto ruce jsou nám oporou a umožňují nám denně kráčet i uprostřed námah. Chtěl bych, aby se každý cítil milován oním Bohem, který vydal svého Syna za nás a prokázal nám bezmeznou lásku. Chtěl bych, aby každý měl radost z toho, že je křesťan. Jedna hezká modlitba, která se recituje každý den ráno, říká: „Klaním se ti, můj Bože, a miluji tě z celého srdce. Děkuji ti, že jsi mne stvořil a učinil mě křesťanem...“ Ano, jsme rádi za dar víry; je to nejcennější dar, který nám nikdo nemůže odejmout! Děkujme denně Pánu za tento dar modlitbou a důsledným křesťanským životem. Bůh nás má rád, ale čeká, že jej také my budeme milovat.

V papežově srdci je celý svět

Avšak nejenom Bohu chci nyní poděkovat. Papež není při řízení Petrovy loďky sám, byť nese odpovědnost jako první. Já jsem se nikdy necítil sám při nesení radosti i tíže petrovske služby. Pán postavil po mém boku mnoho lidí, kteří mi velkodušně a s láskou k Bohu a Církvi pomáhali a byli mi nablízku. Především vás, drazí bratři kardinálové: vaše rozvážnost, vaše rady, vaše přátelství byly pro mne drahocenné; mé spolupracovníky, počínaje státním sekretářem, který mne v těchto

letech věrně provázel; státní sekretariát a celá římská kurie, jakož i všichni, kdo v různých oblastech slouží Svatému stolci. Je tolik tváří, které se neukáží, jsou ve stínu, ale právě svým mlčením, každodenní odevzdaností v duchu víry a pokorou byly mi bezpečnou a důvěryhodnou oporou. Zvláštní zmínka patří Církvi v Římě, mojí diecézi! Nemohu opomenout bratry v biskupské a kněžské službě, zasvěcené osoby a veškerý Boží lid. Na pastoračních návštěvách, při setkáních, na audiencích a cestách jsem vždycky vnímal velkou

Milovat Církev znamená také mít odvahu činit obtížná, bolestná rozhodnutí, a přitom mít neustále na zřeteli dobro Církve, a nikoli nás samotných.

pozornost a hluboké sympatie, ale také já jsem měl rád všechny a každého bez rozdílu onou pastorační láskou, která je srdcem každého Pastýře, zvláště římského biskupa, nástupce apoštola Petra. Denně jsem se modlil s otcovským srdcem za každého z vás.

Chtěl bych, aby můj pozdrav a moje poděkování dosáhlo ke všem. V papežově srdci je celý svět. Svoji vděčnost chci vyjádřit diplomatickému sboru, který

reprezentuje velkou rodinu národů. Tady myslím také na všechny, kdo se přičiňují o dobrou komunikaci, a děkuji za jejich důležitou službu.

Živé tělo Církve

Na tomto místě chci srdečně poděkovat také všem lidem na světě, kteří mi v posledních týdnech zaslali dojemné projevy pozornosti, přátelství a modlitby. Ano, papež není nikdy sám. Nyní to znovu zakouším tak mocně, že se to dotýká srdce. Papež patří všem a velice mnoho lidí se cítí být mu nablízku. Je pravdou, že dostávám listy od velikánů tohoto světa – hlav států, náboženských představitelů, exponentů světa kultury atd. Dostávám však také spoustu dopisů od prostých lidí, kteří píše jednoduše, od srdce a projevují mi svoje city, které se rodí ze společného bytí s Kristem v Církvi. Tito lidé mi nepišou jako nějakému knížeti nebo nějakému velikánovi, kterého neznají. Piší mi jako bratři a sestry nebo jako synové a dcery s pocitem velmi srdečné rodinné vazby. Tady je možné doslova nahmatat, čím je Církev. Není to organizace nebo asociace mající náboženské či humanitární cíle, nýbrž živé tělo, společenství bratří a sester v Těle Ježíše Krista, jenž spojuje všechny. Zakoušet Církev tímto způsobem a moci se rukama téměř dotknout síly její pravdy a její lásky, je důvod radosti v době, kdy mnozí mluví o jejím úpadku. A my dnes vidíme, jak je Církev živá.

Věřící se loučí se Svatým otcem Benediktem XVI. Foto: <http://www.news.va>

Pro dobro Církve

V těchto posledních měsících jsem pocítil, že mi ubývá sil, a naléhavě jsem žádal Boha v modlitbě, aby mne osvětil svým světlem a umožnil mi přijmout to nejsprávnější rozhodnutí nikoli pro moje vlastní dobro, ale pro dobro Církve. Učinil jsem tento krok při plném uvědomění si jeho závažnosti a také novosti, avšak s hlubokým pokojem v duši. Milovat Církve znamená také mít odvalu činit obtížná, bolestná rozhodnutí, a přitom mít neustále na zřeteli dobro Církve, a nikoli nás samotných.

Navždy ve službě modlitby

Tady mi dovolu, abych se ještě jednou vrátil k 19. dubnu 2005. Závažnost tohoto rozhodnutí spočívala také v tom, že od onoho data jsem byl neustále a navždy plně ve službách Pánu. Vždycky totiž ten, kdo přijme petrovskou službu, ztratí jakékoli soukromí. Patří vždy a cele všem, celé Církvi. Jeho životu je naprosto odňata soukromá dimenze. Mohl jsem tak zakusit a zakouším právě v tomto okamžiku, že život dostává ten, kdo jej odevzdává. Před chvílí jsem poznamenal, že mnoho lidí, kteří milují Pána, má rádo také Petrova nástupce a má k němu

citovou vazbu. Papež opravdu má bratry a sestry, syny a dcery na celém světě, cítí se bezpečně v objetí vašeho společenství, protože již nepatří sobě samému, patří všem a všichni patří k němu.

„Stále“ znamená také „navždy“ – neexistuje už tedy žádný návrat do soukromí. Moje rozhodnutí zřeknout se aktivního výkonu této služby na tom nic

V našem srdci ať je vždy radostná jistota, že Pán je nám po boku, neopouští nás, je nám nablízku a objímá nás svojí láskou.

nemění. Žádný návrat k soukromému životu, k cestování, k setkávání, k recepčním, ke konferencím atd. Neopouštím kříž, nýbrž zůstávám s Ukřižovaným Pánem novým způsobem. Nebudu již nositelem úřední moci Církve, ale zůstanu ve službě modlitby, takříkajíc na dvoře svatého Petra. Svatý Benedikt, jehož jméno jako papež nosím, mi v tom bude velkým příkladem. On nám ukázal cestu života, který ať už aktivně či pasivně cele patří Božímu dílu.

Děkuji všem a každému

Děkuji všem a každému také za respekt a porozumění, s nímž jste toto tak důležité rozhodnutí přijali. Já budu nadále provázet putování Církve modlitbou a reflexí s toutéž odevzdaností Pánu a jeho Nevěště, jak jsem se o to snažil každý den a chtěl bych stále. Prosím vás, abyste na mne před Bohem vzpomínali a zejména se modlili za kardinály, povoláné k důležitému úkolu, a za nového nástupce apoštola Petra: Pán ať jej provází světlem a silou svého Ducha.

Prosme o mateřskou přímluvu Pannu Marii, Matku Boží a Matku Církve, aby provázela každého z nás a celé církevní společenství. Jí se v hluboké důvěře svěřujeme.

Draží přátelé! Bůh svoji Církve vede a ustavičně ji nese rovněž a zejména v obtížných momentech. Nikdy neztrácejme tuto vizi víry, která je jedinou opravdovou vizí na cestě Církve i světa. V našem srdci, v srdci každého z vás, ať je vždy radostná jistota, že Pán je nám po boku, neopouští nás, je nám nablízku a objímá nás svojí láskou.

*Přeložil P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana
(Mezititulky redakce)*

ČAS PRÁZDNOSTY

Čekání na nového Kristova náměstka

Snad každý z nás má zkušenost s prostorem zvláštní milosti. Může to být kaple s Nejsvětější svátostí, hrob světce či klášter posvěcený modlitbou mnichů. Stačí překročit práh, abychom prožili „dotyk“ milosti. Existují taková místa. Ač to může znít nadsazeně, minulý čtvrtek, 28. února, po rezignaci Benedikta XVI. na Petrovu službu, se Vatikán stal něčím zcela opačným. Tímto překvapivým způsobem se lze také přesvědčit o dosahu moci papeže, který dostal klíče nejen k tomu, aby otvíral, ale rovněž zavíral. Benedikt XVI. vskutku uzavřel svůj pontifikát, přestal být papežem. Čekáme na nového Kristova náměstka.

Foto: <http://forocattolico.wordpress.com>

Benediktu XVI. záleželo na tom, abychom to období očekávání proživali jako čas intenzivní modlitby. Prosil o to při každé příležitosti. Jeho jménem byla všem mnišským řeholím zaslána zvláštní výzva

k modlitbě na úmysl dobré volby nového papeže. V tom kontextu stojí za připomínku, že na Popeleční středě, bezprostředně po ohlášení své rezignace, Benedikt XVI. vybídl také k jednotě Církve, k překonání roztržek a individualismu.

Co se jednoty týče, může vyznívat jako zneklidňující symptom skutečnost, že na poslední setkání a rozloučení s Benediktem XVI. se nedostavilo 40 kardinálů voličů. O datu věděli téměř tři týdny předem a navíc nepřijíždějí pouze k této příležitosti, poněvadž okamžitě po papežově odstoupení začínají oficiální poradní sněmy kardinálů, kde je účast povinná. Stačilo tedy přijet do Říma s nanejvýš

třídenním předstihem. Ten zřejmý projev nezájmu vůči odstupujícímu papeži nevěští přípravám na konkláve nic dobrého. Jeho zasedání může být bouřlivé. V té souvislosti připomeňme opatření Benedikta XVI., která vyžadují od kardinálů ducha jednoty a pokory. Předně už před šesti lety papež vrátil pravidlo, podle něhož je ke zvolení papeže nutné dosáhnout dvoutřetinové většiny. I kdyby se konkláve mělo prodlužovat do nekonečna. Kromě toho ještě před dvěma týdny papež změnil rituál inaugurace pontifikátu. Znovu se v něm vrací obyčej, podle něhož každý z kardinálů osobně – a nikoli pouze představitel kardinálského sboru – vzdá novému papežovi hold a složí mu přísahu poslušnosti. Benedikt XVI. v tom sám šel příkladem. Několik hodin před abdikací složil přísahu věrnosti svému nástupci.

Různice v kardinálském sboru odrážejí do jisté míry roztržky uvnitř Církve

Ač je těžké tomu uvěřit, ocitli jsme se bez papeže. Celá správa Církve je nyní v rukou kardinálů. Modleme se za to, aby poslouchali Pána Boha.

samé. Ačkoli nejsou tak výrazné, dostávají se nyní ke slovu, protože – jak poznamenal kardinál Wuerl z Washingtonu – v Církvi je cítit potřeba změn. Mezi kardinály však nevládne shoda o tom, jakým směrem by se tyto změny měly ubírat. Dobrým příkladem může být třeba jen otázka kolegiality. Někteří kardinálové, jako Kasper nebo Schönborn, se v médiích postavili za její posílení a za decentralizaci Církve na úkor papežské vlády. Oproti tomu arcibiskup Fisichella, kte-

rý stojí v čele Papežské rady pro novou evangelizaci, nedávno prozradil, že právě důraz na kolegialitu je příčinou problémů v římské kurii. Benedikt XVI. totiž neřídil kurii tvrdou rukou, jako například Pius XII., nýbrž zavedl do ní koncilním postulovanou zásadu kolegiality. To znamená, že respektoval kompetence šéfů jednotlivých úřadů, kterým svěřil péči za určitou oblast života Církve.

Témata k diskusím předcházejícím konkláve jistě chybět nebudou. Kardinálům však nesmí chybět ani modlitba Církve za to, aby jejich diskuse nevyzněly do prázdna, nýbrž aby je připravily na volbu toho, koho jim ukáže sám Pán.

Krzysztof Bronk

*Krzysztof Bronk,
redaktor a publicista*

MYSTICKÁ SVATOST

Ctihodný Juan Gonzalez Arintero OP

**„A ono místo, kde můžeme prožívat Boha na zemi, je střed našich srdcí, nitro našich duší. Vstupme do sebe, zavřeme brány svých smyslů pro všechny pozemské marnosti, slyšme hlas, který nás volá do tohoto sladkého ústraní, a nalezneme Boží království a spatříme jeho slávu...“
(*Evolución Mística*)**

20. února 1928 zemřel v Salamance P. Juan Gonzalez Arintero OP, u nás (a možná i ve světě) téměř neznámý dominikánský teolog a mystik a kandidát blahorečení. Narodil se 24. června 1860 a v roce 1875 se stal dominikánem. Vyučoval v Salamance apologetiku a spirituální teologii. V roce 1921 založil v Bilbao časopis *La Vida Sobrenatural* (*Nadpřirozený život*) – jeden z prvních časopisů věnovaných mystice, který se stal vzorem pro podobné časopisy v jiných jazycích. Tak ve třicátých letech dvacátého století vznikla v Olomouci za Silvestra Braita revue *Na hlubinu*, z níž duchovně čerpáme dodnes. Téma, kterému P. Arintero zasvětil celý svůj život, je tajemství Církve jako

uskutečnění plánu spásy. Podle P. Arintera je Církve především společenství povolání k tomu, aby jako celek žilo všeobecné povolání ke svatosti, již vždy definoval jako svatost mystickou. Přitom o mystice nepíše jako básník, ale jako teolog a pravý dominikán hluboce zakotvený v učení svatého Tomáše Akvinského.

Ve službě svatosti

Mezi jeho nejvýznamnější knihy patří *Mystická evoluce* (*Evolución Mística*) a *Vývoj a vitalita Církve* (*Desarrollo y vitalidad de la Iglesia*). Tyto knihy zatím bohužel nevyšly česky, dají se sehnat španělsky nebo v anglickém překladu jiného významného dominikána fr. Jordána

Aumanna OP, učitele spirituální teologie a dlouholetého ředitele Institutu spirituality na Pontifickém univerzitě sv. Tomáše Akvinského v Římě. Krátký životopis a uvedení do mystiky P. Arintera vyšly roku 2000 ve třetím čísle časopisu *Salve* z pera jeho propagátora, španělského dominikána P. Armanda Bandery OP.

Evolución mística je klenot. Zaslouží si místo mezi nejvybranější univerzální mystickou literaturou. Její hloubka, její duchovní pomazání, její cit pro tajemství, silná přitažlivost, kterou jí vtiskuje okolnost, že byla napsána někým, kdo hluboce prožíval skutečnosti, o nichž pojednává, dělají z tohoto díla opravdové svědectví, v němž můžeme kontemplot

vat skoro bezděčně postavu křesťana, který usiluje následovat Krista. P. Arintero není jen učitelem, který píše knihy plné moudrosti. Podle něho moudrost musí být ve službách svatosti, která je základním obsahem jeho poselství, v němž je vyjádřen jeho vlastní vnitřní prožitek, vysvětluje Armando Bandera.

Juan Arintero psal o mystice, protože jeho srdce bylo pohrouženo do tajemství do té míry, že podle dobře informovaných svědků neuměl a skoro ani nemohl mluvit o ničem jiném. Svědkové také říkají, že P. Arintero žil jako „zbožštěný“, uchvácený „vášni pro Boha“. Jeho knihy jsou plodem „zbožštění“, jsou plamenem vášně, jež ho stravovala. Nemohou být čteny chladně jako knihy, které slouží pouze k obohacení našeho kulturního dědictví. Vyžadují celou osobu a duchovní soulad s autorem.

Církev jako organismus posvěcení

P. Arintero neodmítá církevní organizaci, ale Církev představuje především jako organismus posvěcení, a to ne jakéhokoli posvěcení, nýbrž takového, jaké vede na vrcholy svatosti a mystiky. Už proto zaslouží čestné místo mezi předchůdci Druhého vatikánského koncilu. Otec Arintero určitě předběhl koncil v mnoha bodech, nejen ve všeobecném povolání k svatosti.

V Arinterově myšlení spojitost mezi tajemstvím Církve a mystickým životem má ještě jinou tvář, na kterou se ovšem nikdy nebo skoro nikdy nemyslí. Jestliže Církev je definována jako útvar posvěcení a mystického života, nese to s sebou, že na druhé straně posvěcení a mystický život, jsou-li pravé, mají mít na sobě církevní „značku“. To znamená, že jen v Církvi, prožívá-li se v ní hluboce církevní společenství, lze dosáhnout plné svatosti, ke které volá Kristus. Předpokladaný mystický život, není-li hluboce zakořeněn v Církvi, bude mít nesmírné mezery, které s sebou nutně nesou ve své praxi nebezpečí omylů a přehmatů. Církev žije z mystické svatosti a mystická svatost se žije v Církvi.

Nedá mi, abych v této souvislosti necitovala Benedikta XVI., který celé století po otci Arinterovi ve svých katechezích učil: „Mezi Kristem a Církví není žádný

protiklad: jsou neoddělitelní, navzdory hříchům lidí, kteří Církev tvoří. Módní slogan ‚Ježíš ano, Církev ne‘ je proto s Kristovým záměrem zcela neslučitelný.“ Myslím, že to je v dnešní době závažný podnět k přemýšlení.

Na stezce mystického života

Myšlenky otce Arintera ovlivnily Druhý vatikánský koncil, ale tím jeho dílo neprestalo být aktuální. Ve svém horlení pro Hospodina neustává vybízet k vyplutí na hlubinu, k životu mystickému. Nepovažuje mystiku za cosi zvláštního, ale

Ctihodný Juan Gonzales Arintero OP
Foto: <http://www.dominicos.org>

za normální rozkvět křesťanského života. Zamýšlí se nad tím, jakou metodou „přivedeme mudrce k pokorné službě Kristu a k svatému bláznovství kříže“. Nebojí se ukázat na kořeny problému a přitom kritizovat i své spolubratry kněze:

„Jsem totiž jist, že nevědomost a nerozumnost vůdců je příčinou zkázy velmi mnoha duší. Některé z nich se zastaví nebo sejdou z cesty, jiným se nedaří na stezce mystického života, a ty nejvelkodušnější trpí s pramalým prospěchem nevýslovné úzkosti a vnitřní muka, když vidí, že jsou neschopné ‚kráčet‘, a když se neodvažují ‚letět‘ ve vanutí Ducha, protože nerozvážnost slepých vůdců jim ustříhují křídla. V ústech kněze hledají poznání Božích cest a najdou jen klamná světýlka tělesné moudrosti. Domnívají se, že jsou v rukou zkušeného vůdce,

a zatím se nechají vést slepcem, který je vede do propasti (Mt 15,14). Zdá se, že se posiluje zbožnost, a ztrácí se samotná víra pro nedostatek učitelů, kteří by uměli mluvit ‚s milostí‘ (Kol 4,6). Odkud to pochází, že naše svaté náboženství je stále méně zakořeněno v lidu a že se duch a život tak často omezuje na liché vnějškovosti, na rutinní praktiky a na mrtvou symboliku? Odkud je ta ledová lhostejnost, s jakou většina těch, kdo se pokládají za křesťany, hledí na posvátné věci? Je nepochybné, že jedna z nejmocnějších příčin je ta, že se dnes tak řídké vyskytnou ti, kdo živě cítí a důkladně znají a snaží se dávat poznat vhodnou formou velká tajemství Božího království v duších a divy, které v nich působí životodárný Duch. Ať je nauka sebevyšší, upozorňuje svatý Jan od Kříže (*Rady* 192), ‚nebude z ní obyčejně větší prospěch, než jaký má duch toho, kdo ji učí. Dívají se s pohrdáním na studie mystického života a dochází k tomu, že se ignoruje a úplně znetvořuje samotný základ křesťanského života. A protože je velmi málo těch, kdo mluví k lidu řečí prostou, jednoduchou a procítěnou, řečí, která vychází ze srdce a rozněcuje ho a osvěcuje – jako je živá, oduševnělá a rozechvělá řeč apoštolů a Otců –, není divu, že tolik věřících, po způsobu pověstných efezských učedníků (Sk 19,2), ani neslyšelo, ani nevědělo, že existuje nějaký Duch Svátý a posvěcuje duše.“ (Z úvodu k *Evolución Mística*)

Duše člověka je přes všechny vnější technický pokrok stále stejná, má tytéž touhy a tytéž bolesti jako kdysi. Proto jsou knihy Juana Gonzaleze Arintera OP stále aktuální, právě tak, jako neprestaly být aktuální spisy svatého Jana od Kříže, *Dialog* Kateřiny Sienské nebo Taulerova kázání. Celé věky Duch i nevěsta praví: „Přijď!“ A kdokoli to slyší, ať řekne: „Přijď!“ Kdo žíznil, ať přistoupí; kdo toužil, ať zadarmo nabere vody života (srov. Zj 22,17).

Jitka Hosanna Štěpánková
(Mezilitulky redakce)

Jitka Hosanna Štěpánková, členka Laických sdružení sv. Dominika

NOVÁ GENERACE KNĚŽÍ

Kardinál Brandmüller hodnotí pokoncilní vývoj v Církvi

Návrat k ryzí katolické tradici a správné chápání koncilu oceňuje kardinál Brandmüller na nové generaci kněží ve svém článku pro loňské prosincové číslo německého katolického měsíčníku *PUR*.

Na církevní scénu vchází nový kněžský typ, zavázaný ryzí katolické tradici. Už více než deset let můžete potkat stále více kněží – a to nejenom v Římě –, kteří jsou rozpoznatelní již podle ošacení. V pokoncilních letech bylo dlouhou dobu zcela běžné, že kněz nosil civil, nezřídka s ležérní nedbalostí. Nechtěl být jiný než všichni ostatní, hledal blízkost k lidem, které si nepřál odstrašit vybraným oděvem.

Nyní nastal nepřehlédnutelný obrat. Nejenom kněží a řeholníci se již delší dobu oblékají „klerikálně“. Zvláště si v tom libují také seminaristé. Když dnes potkáte ony kněze, které mnozí s despektem označují jako „kravaťáky“, většinou jsou to prošedlí pánové přes šedesátku. Viditelná je zde tedy generační změna – nastupuje nová a mladší kněžská generace. Samozřejmě přitom nejde o textil, nýbrž o rozloučení s „pokoncilním“ kněžským typem a ohlášení typu nového. Kněží, kteří platili za pokrokové, lidem blízké a světu otevřené, totiž ve skutečnosti sami sebe vnímali spíše jako poradce životního stylu a sociální pracovníky než jako hlasatele evangelia a liturgiky, udílející svátosti.

To, co se přitom stalo z evangelia, liturgie a přijímání svátostí, bylo již dostatečně popsáno a přečasto žalováno, než abychom to zde museli opakovat. Nový kněžský typ představují mladíci v kolářkové košili a zálibou v tradičních formách zbožnosti. Je však tento typ opravdu nový? Nikoli! Je zkrátka ryze katolický.

Blíž koncilu

Čteme-li pozorně příslušné dokumenty Druhého vatikánského koncilu – třeba *Presbyterorum ordinis* vztahující se ke kněžskému životu a službě, či *Optatam totius* o výchově ke kněžství, s údivem zjišťujeme, že právě tito mladí muži, kteří koncil znají jenom z vyučování

církevních dějin, jsou jeho myšlenkám mnohem blíže než ti, kteří jej ještě zažili.

Náhle se opět vysoce cení adorace, slavnostní liturgie, věrnost papeži a biskupovi, souhlas s Kristovým následováním v celibátu. S úžasem se objevuje latina a gregoriánský chorál a tam, kde

Foto: <http://dioceseofrenton.typepad.com>

Nový kněžský typ představují mladíci v kolářkové košili a zálibou v tradičních formách zbožnosti. Je však tento typ opravdu nový? Nikoli! Je zkrátka ryze katolický.

se od motu proprio *Summorum pontificum* Benedikta XVI. slaví mše svatá v mimořádné formě římského ritu tyto mladé seminaristy vždy najdete v doprovodu jejich přátel „ze světa“. Tito mladíci se vyznačují rovněž mnohem víc než předchozí studentská generace hlubším zájmem o studium teologie, namísto angažovanosti v sociálních aktivitách.

Nový a ryzí katolické tradici zavázaný kněžský typ nastupuje na široké frontě. Příznačné přitom je, že kněžské semináře oněch společenství, která rádi nazýváme „tradicionalistická“, trpí ne-

dostatkem prostor. Většina diecézních seminářů má naproti tomu mnohem více místností než studentů.

Ptáme-li se na příčiny tohoto vývoje, nevystačíme si s pouhou sociologicky či psychologicky zdůvodněnou odpovědí. Ve všech srovnatelných případech obdobná změna vyvstávala z prohloubení, prozíravějšího uchopení, naléhavého zdůraznění a intenzivnějšího osvojení víry Církve. Dnes se snad jedná o výroky Druhého vatikánského koncilu, které dosud zdaleka nepronikly do každodennosti církevního života.

Překážky vývoje

Mnozí v tomto vývoji, který Benedikt XVI. velkou měrou podporuje, spatřují nadějný příznak nového církevního rozmachu. Generace „otců“ na něj však nezřídka pohlíží s nesouhlasnou podezřívavostí a kde může, potlačuje jej.

Zvláště účinnými nástroji útlaku byly včera a zůstávají i dnes takzvané skupinové dynamiky v seminářích, psychologická, popřípadě sociologická „supervize“ a tak dále. To, že pro normálního, sebejistého mladého muže je povinnost podrobit se takovému infantilním praktikám něco zcela nestydatého, mnozí představení seminářů, zdá se, vůbec nevnímají.

Pro nemálo těchto mladíků je rovněž tak nebezpečné, dát se dopadnout s růžencem v ruce nebo v adoraci před svatostánkem. Případy, ve kterých pak tito seminaristé byli propuštěni jako nevhodní kandidáti kněžství, nejsou vzácné. Nezajde-li věc až tak daleko, postarají se vždy představení o to, aby byl takovýto „podezřelý“ kandidát poslán na praxi k některému faráři, od něhož se očekává, že už ho „srovná“.

Je-li nakonec takový kandidát vysvěcen na kněze, může se snadno stát, že je

přidělen faráři, který s „nasměrováním“ svého kaplana vůbec nesouhlasí. Nezdívka se děje, že mu pak zakazuje či zne-možňuje třeba i slavení mše svaté, pokud k tomu nebyl přidělen.

V obdobných případech již konfliktu nelze zabránit – a když se kaplan obrátí na nadřízený úřad, diecézní kurii? Dovolá se pomoci? Tento scénář není nikterak nový – a to je nám, v jisté míře, útěchou.

Pohled do historie

Střet mezi pomalou setrvačností a reformátorským vznětem je fenomén vlastní celým církevním dějinám, který se neodvratně opakuje v pravidelných vlnách. Život Církve se ubírá údolím a poté vystupuje na horstva nově získané hluboké a radostné víry.

Co jen našel svatý Bonifác, když přišel do Německa z vysoce církevně a kulturně rozvinuté Anglie! Na biskupských stolcích seděli opilci, rváči a cizoložníci; kněží neuměli správně odříkat ani křestní formuli. Následoval tvrdý boj, při kterém se sklíčený světec mnohdy obracel na papeže o radu a pomoc. Avšak několik desetiletí po jeho smrti zažívá Církev v říši Karla Velikého dobu nebyvalého rozkvětu.

Dorostli a prosadili se biskupové a kněží na výši svého povolání. Sotva o dvě století později opět nastalo období úpadku, které bylo nutno překonat. Rozmohlo se obsazování biskupských stolců světskými pány, prodej duchovních úřadů, konkubinát biskupů a kněží. To vše ochromovalo život Církve.

Avšak také v souvislosti s tímto zlem se pohnuly mladé reformní síly, které vzaly za svůj program papeže Řehoře VII. a daly se do díla. Na jaký odpor však narazily! Biskupové horlící pro změnu byli vyháněni; jeden opat, Řehořův stoupenec, byl synodem protireformních biskupů zpráskán, týrán a uvržen do vězení. Nakonec přece vyšla Církev i z této bouře očištěna a posílena.

Něco podobného se stalo – učiníme-li velký skok časem – po Tridentském koncilu a o další dvě století později – v prvních desetiletích 19. století – vzápětí po osvícenství a revoluci. Zejména Francie zažila, v neposlední řadě pod vlivem spisovatelů, jako byli Chateaubriand a de Maistre, ohromující znovuzrození náboženského života, téměř vyhaslého radikálním osvícenstvím a revolucí. V německé jazykové oblasti této obrodě odpovídalo romantic-

ké hnutí, jehož hlásnou troubou se staly časopisy *Katolik* (*Der Katholik*) nebo mnichovské *Historicko-politické listy* (*Historisch-politische Blätter*), které spojovaly rozhodnou prořímskou orientaci s rostoucí sociální angažovaností.

Vznikl tak klérus, který se dokázal zavázat opětovně aktuálnímu ideálu *libertas ecclesiae*, tedy Církvi nezávislé na státní moci. Když poté v druhé polovině devatenáctého století začal v Bádensku, Prusku a Bavorsku *Kulturkampf* a v sedmdesátých letech se vyhroutil do nejostřejších střetů, byli to právě tito „ultramontánní“ duchovní, kteří šli raději do vězení, než aby se podvolili zákonodárství *Kulturkampfu*. Pozdější důsledky tohoto postoje dozrály ještě za nacistické diktatury, které se taktéž nepodařilo katolický klérus „zglajchšaltovat“.

Generační výměna, nebo konflikt?

Teprve v druhé polovině dvacátého století nastává nová generační změna, která pod vlivem hnutí osmašedesátníků dospívá ke známým koncům. Její následky začala překonávat zprvu zmíněná nová kněžská generace.

Bude jí příslušet, aby naplnila Druhý Vatikán tak, jak to požaduje Benedikt XVI., a vykonala reformu v kontinuitě s církevní tradicí. Nyní bude záležet na tom, zda tuto generační výměnu zvládneme bez generačního střetu.

To bývá, jak dokládá zkušenost, velice obtížné. Zástupci oné přelomové generace totiž ještě stále drží otěže církevní vlády ve svých rukou. Pokud se k nastupujícím silám nestaví rovnou odmítavě, pohlíží na ně často zcela nechápavě.

Nepůjde-li „starým“ pouze o seberealizaci a „mladým“ jen o seberealizaci, nýbrž oběma o příchod Božího království, proběhne i tato generační výměna bez generačního konfliktu.

Walter kardinál Brandmüller

Přeložila Jana Gruberová

Radio Vaticana

(Mezititulky redakce)

Walter kardinál Brandmüller (* 1929), německý církevní historik, bývalý předseda Papežského výboru historických věd

DĚKUJI OTČE

Děkuji, otče, že denně obětujete svůj život Kristu, abyste oslavoval Boha svou službou bližním a vedl je k věčné spáse. Děkuji za Vás Nejsvětějšímu Bohu a modlím se, aby Vás Pán na přímiluvu blahoslavené Panny Marie posiloval v lásce, naději a víře.

„Děkuji, otče“ je již mnoho let fungující webová stránka provozovaná Res Claritatis, kde můžete využít prostor k poděkování knězi či kněžím, kteří vás ve vašem životě provázeli nebo provází. Svá poděkování můžete zaslat skrze jednoduchý formulář na <http://dekujiotce.cz>.

Vaše poděkování

Josef Večeřa [Žarošice]

Duchovní otče, chci vám poděkovat za všechno, co pro nás farníky děláte, za vaši lásku a obětavost, za milá slova v násedlovském kostele. Kéž vám Matka Boží Žarošická žehná a ochraňuje vás. J.

P. Ladislav Kubíček

Ladislave Kubíčku, nikdy jsem vás osobně nepoznala, ale skrze knihu *Až k prolití krve*. Je to pro mě druhá Bible, každý si zde najde svůj příběh a Vaši radu. Jak nám chybíte, jak ráda bych se za vámi vypravila a poprosila vás o radu. Takhle se jenom modlím a prosím vás o vaši mocnou přímiluvu u Boha. Děkuji. J.

Pavel Uhřík OFMCap. [Kláster kapucínů (Brno)]

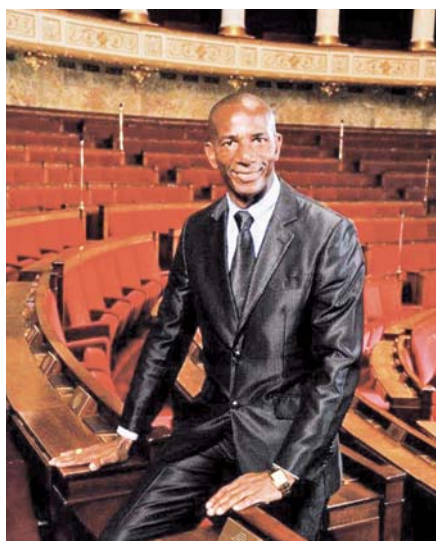
Otče, děkuji Vám. Děkuji za Vaši moudrost a klid, který jste mi dodal. Pomohl jste mi ve chvílích nejtěžších, kdy mne popadala naprostá beznaděj. A.

<http://dekujiotce.cz>

KDE JE NOVÁ SVOBODA?

Projev francouzského poslance Bruna Nestora Azerota

Nepovšimnutý, ale pro čtenáře *RC Monitoru* rozhodně nepominutelný projev francouzského poslance Bruna Nestora Azerota v parlamentu k návrhu zákona o možnosti uzavírat homosexuální manželství.

Bruno Nestor Azerot. Foto: <http://dompaul2.unblog.fr>

Co řeknu mladému člověku z Martiniku, který se dal na kriminální činnost, je bez práce, jeho rodiče jsou taky bez práce, nemá kde bydlet a co jíst a nemá žádnou jinou možnost než se stát recidivistou, s tím, že bude uvězněn a tak konečně bude mít zajištěnu nějakou stravu a střechu nad hlavou? Co mu zítra řeknu? Že jako zákonodárce jsem mu dal velkou svobodu: ne práci, bydlení, ne životní naději, ale možnost uzavřít manželství pro všechny!

V listopadu 2012 se v Paříži konaly dvě obrovské demonstrace (jedné se zúčastnily statisíce lidí, druhé desetitisíce) a 13. ledna 2013 pak protestovalo v ulicích hlavního města dokonce přes milion občanů. Všichni s jedinou myšlenkou: manželství a rodina existuje výhradně mezi mužem a ženou. A děti patří do takové rodiny.

Socialisty ovládnutý parlament však i přesto schválil několik dní na to klíčový článek kontroverzního návrhu zákona, kterým je pojem manželství aplikován také na svazky mezi osobami téhož pohlaví. Celý projekt prosazovaný prezidentem Françoisem Hollandem pod heslem „manželství pro všechny“ se tak nevyhnutelně přiblížil plnému schválení.

Člověk na svém místě

Vaší pozornosti nicméně doporučujeme projev poslance francouzského parlamentu Bruna Nestora Azerota, reprezentujícího departement Martinik, z 30. ledna 2013. Jde o výraz odvahy, politického zdraví a zdravého rozumu člověka, který je, jak je zřejmé z jeho slov, na svém místě:

„Vážená paní ministryně spravedlnosti, vážený pane prezidente, vážení kolegové. Ačkoli jsem doposud podpořil všechny návrhy a závazky předložené levicí, dnes je mezi nimi velká pomatenost a ta mě nutí k interpelaci.

Svoboda přesvědčení a hlasování existující uvnitř mé parlamentní skupiny, kterou je strana GDR (Levicová demokratická strana), mě opravňuje k tomu, abych se k návrhu vyjádřil jako svobodný člověk ze zámorí, z jiného kontinentu.

Pokud jde však o názor obyvatel ze zámorí, téměř všichni jsou proti předloženému návrhu, neboť zpochybňuje veškeré zvyky a hodnoty, na nichž byly naše zámorské společnosti založeny. Musím

dnes vyjádřit názor našich voličů, kteří nerozumí tomu, co se tady a teď děje.

Je zde veliké riziko, že obyvatelstvo bude hluboce rozčarováno nad politikou této vlády, nebo dokonce že přijetí návrhu zapříčiní nenapravitelný morální úpadek. Diskutovaný text skutečně nenabízí větší svobodu, ale naopak oslabuje tu křehkou konstrukci, na níž byly po zrušení otroctví vybudovány základy společnosti.

Potřeba rozlišovat

Otázka uzavírání homosexuálních manželství mě nutí k hlubokému zamyšlení. Je totiž potřeba rozlišit homosexualitu od manželství gayů. Zaměňovat tyto dvě problematiky, jak mnozí řečníci činí, není čestné.

Praktikování homosexuality patří do oblasti soukromé: je to realita, se kterou je potřeba počítat a z níž vyplývají určitá práva pro lidi, kteří ji praktikují, a nárok na ochranu jejich soukromého života.

Oproti tomu manželství gayů a adopce dětí homosexuálními páry zasahují do oblasti veřejné. Dosud platné normy jsou porušovány, protože se ustanovují nové, týkající se rodiny, příbuzenských vztahů a dědictví. Touto cestou nemůžeme jít.

Opravdu zde můžeme hovořit o pokroku a nové svobodě?

Revoluce manželství?

Když bylo původně manželství ustanoveno jako instituce, společnost tím dala právní rámec přirozené skutečnosti – spojení muže a ženy s cílem plazení dětí. Je evidentní, že v případě homosexuálního manželství toto není možné. Jistě, dnes je pojetí manželství spíše „citové“, a ne „plodící“, jak tomu bylo dříve. Dítě v dnešní době již není vyústěním manželského soužití, neboť mít dítě mohou chtít rovněž páry nežijící v manželství či dokonce sterilní páry.

Je třeba položit si následující otázku: musí se cit stát novým a jediným smyslem manželství, které bude přístupné všem mužům a ženám, ať jsou heterosexuální či homosexuální orientace?

Musí Francie podstupovat revoluci manželství a riskovat, že při tom ztratí svoje základní hodnoty?

Vydáme se cestou společnosti, v níž hédonistický individualismus nahradí naše staré osobní a společenské principy založené na solidaritě, svobodě a rovnosti?

A rodina, jež je páteří naší společnosti od období konstitucí a Francouzské revoluce, od zrušení otroctví v roce 1848, ta bude v doslovném slova smyslu explodovat?

Rozdílnost, nikoli stejnost

Jako člověk pocházející z lidu, který byl v minulosti utlačován, zotročován, kde sociální systém neumožňoval muži a ženě mít dítě, uzavřít legitimní manželství a kde se svoboda musela dobývat, prohlašuji, že právo na rovnost musí být v rozdílnosti, a ne ve stejnosti, podobnosti, jednotnosti.

Nelze dát do stejné roviny heterosexualitu a homosexualitu: muž a žena není totéž co dva muži nebo dvě ženy.

Ustanovit rovnoprávnost, novou rovnost, novou normu, znamená popřít realitu, obnovit útlak zaměňováním pojmů druh, pohlaví a praktikování.

To je diktát myšlení proti lidskosti, proti právům muže a ženy. Odmítnutí této přirozené rozdílnosti znamená odmítnutí sexuální rozdílnosti, to je návrat k útlaku ženy a jejích emancipovaných

Opravdu zde můžeme hovořit o pokroku a nové svobodě?

práv, nastolení nových omezení, protože pak bude z diskriminačních důvodů zakázáno dělat rozdíl mezi mužem a ženou.

A pokud jde o dítě? Jelikož dva muži nebo dvě ženy nemohou zplodit dítě, co budeme dělat? Nevyhnutelně vyvstane otázka lékařsky asistované reprodukce. V každém případě, není to zákon, který znemožňuje homosexuálním párům mít dítě, je to příroda. Kde je nová svoboda? Jak můžete chtít po člověku, jehož předkové byli prodáváni a bylo s nimi nakládáno jako s majetkem, aby nebyl znepokojen?

Levice má v tomto shromáždění pravomoc, i já jsem reprezentant levice,

a právě proto se odvolávám na člověka a jeho lidskost a chci, abyste tento názor vzali v úvahu.

Manželství pro všechny

Třetina mužů a žen ze zámožných oblastí žije pod hranicí chudoby, náš HDP je o čtvrtinu nižší než HDP Francie, 60 % mladých do 25 let je nezaměstnaných, neměli bychom se zabývat jinými prioritami?

Co řeknu mladému člověku z Martini, který se dal na kriminální činnost, je bez práce, jeho rodiče jsou taky bez práce, nemá kde bydlet a co jíst a nemá žádnou jinou možnost než se stát recidivistou, s tím, že bude uvězněn a tak koenečně bude mít zajištěnu nějakou stravu a střechu nad hlavou?

Co mu zítra řeknu? Že jako zákonodárce jsem mu dal velkou svobodu: ne práci, bydlení, ne životní naději, ale možnost uzavřít manželství pro všechny!

Lituji, ale z přesvědčení angažovaného svobodného představitele levice tento návrh, který narušuje svobodu a nesplňuje očekávání lidu zvláště toho ze Zámoří, nepodpořím.

<http://plunkett.hautetfort.com>

Přeložila Karin Aloma
(Mezitimulky redakce)

23 / 3 / 2013
12.30 sobota
Husova 8 / Praha

ZMĚNA PRO ŽIVOT

POCHOD PRO ŽIVOT

Potratový zákon je v platnosti už 56 let.
Zbytečně připraví o život 66 dětí denně.
Pojďme to změnit.

pochodprozivot.cz

Pro více informací
nás kontaktujte na 603 976 231

HNUTÍ
PRO ŽIVOT
CR

PROGRAM POCHODU PRO ŽIVOT

pátek 22. března, kostel sv. Jiljí, Husova 8, Praha I

vigilie organizovaná ve spolupráci s Arcidiecézním centrem pro mládež v Praze

18.30–19.30 mše svatá (celebruje apoštolský exarcha Mons. Ladislav Hučko)

19.30–19.45 nešpory

19.45–21.00 diskusní setkání v barokním refektáři

21.00–23.00 eucharistická adorace na úmysl obnovení kultury života

23.00–07.00 celonoční bdění

sobota 23. března

11.30–12.30 možnost soukromé modlitby (kostel sv. Jiljí, Husova 8, Praha I)

12.30–14.00 pontifikální mše svatá

14.00–15.30 **průvod na trase: Husova 8 – Mariánské náměstí –**

Platněřská – Křižovnická – Smetanovo nábřeží – Národní třída –

28. října – Václavské náměstí – socha sv. Václava

15.30–16.00 program a zakončení u sochy sv. Václava

Více informací na <http://pochodprozivot.cz>

FORMACE SVĚDOMÍ

Zásady zdravé výchovy

Svědomí je Boží dar, který máme vrozený. Klíčem k jeho fungování je však přirozená výchova v rodině, na kterou navazuje výchova náboženská.

Naprosto nezastupitelnými aktéry jsou zde opět rodiče. Dítě, které vyrůstá v rodině, všechno pozoruje a rozhodně není jenom pasivním divákem. Všechno dění kolem sebe vztahuje k sobě. Vidí rodiče, jak se o něho starají. Chápe velice brzy, co znamená dát svému potomku čas. Velmi pozorně sleduje, jak se rodiče chovají k sobě. Vzrušuje ho napětí mezi rodiči a přímo ho hladí následné usmíření. Dovede ocenit kompromisy a rodiče rostou v jeho očích, když táhnou za jeden provaz. Je to důležité pro potvrzení jistoty rodinné hradby, kterou nikdo nezboří.

Důslednost v obhajobě pravdy

Sociální dovednosti se takto dítě učí doma. Proto by tam mělo platit, že „ano“ znamená vždy „ano“. „Ne“ znamená vždy „ne“. Takto se upevňuje důvěra dítěte k rodičům, posiluje se pocit bezpečí. Situace se v různých obměnách opakují a dítě tak získává ve své mysli vzorce chování. Takto se formuje postupně i svědomí.

Nenechme se přitom vyvést z míry a důslednosti k pravdě různými zlehčujícími návodů. Naprosto vážně čteme nebo slyšíme hlas odborníka, který mluví o toleranci lži. Ve své moudrosti nazývá lež legální vývojovou záležitostí. U dítěte se můžeme dočasně vyrovnávat maximálně fabulační lží, kdy dítě nerozlišuje mezi skutečností a svou fantazií. Ale jinak budme naprosto důslední v obhajobě pravdy. Děti to přijmou, když my sami budeme pravdiví.

Jiřina Prekopová zákonitost vývoje svědomí vyjadřuje takto: *„Je všeobecně známo, že to platí u lidí, ale i u zvířat. Cenu má jenom vzor silnějšího. Slabší nenapodobujeme. (Jízďě autem se neučíme od začátečníků, nýbrž od zkušeného řidiče, učitele autoškoly.) Z tohoto pohledu se přirozená autorita jeví jako zákonitost, která je podmíněna přirozeným řádem. Proto*

je nezbytně nutné, aby dítě ve věku, kdy potřebuje příklad, mohlo vnímat převahu rodičů. Tak to také zařídila stvořitelská moudrost. Rodiče jsou nejdříve větší, dospělejší a silnější a děti menší, nezralé a slabší.“

Formace svědomí patří k nejzákladnějším výchovným cílům. V žádném případě se nedá nastíněný proces nahradit výzvami a poučením, jak se má dítě chovat. To patří pouze k průvodní naučné formaci svědomí.

Přechod k uvědomělému používání

Jak však přejde poznání z příkladu i z poučení do uvědomělého používání?

V padesátých letech minulého století se staly budované dětské domovy zárukou výchovy k socialistickým hodnotám. Bylo to jistě podle ruského vzoru. Komunisté se nemuseli spoléhat na rodinu, kde navíc pozitivní vztah k socialistickým hodnotám byl nejistý. Do dětí se v domovech hodně investovalo. Byly vychovávány k oddané poslušnosti, k dodržování ústavního řádu. Když však vyšli z domova, začali se chovat zcela jinak, než jak byli navyklí. Jejich chování bylo nezodpovědné, naprosto nespolehlivé. Namísto domnělých opor socialistického zřízení se pohybovali po svobodě lidé, kteří sahalí až ke kriminální činnosti a končili ve vězení.

Psychologové se ptali, proč se tak chovají, když se do jejich výchovy tolik investovalo. Došli k závěru, že tyto dospělé děti nemají svědomí. Ne, že by nevěděly, co mají dělat. Pod dozorem jednaly naprosto správně. Ale jakmile to zůstalo jenom na nich, svědomí je ke správné činnosti nedovedlo. Dělalý pravý opak. Proč tomu tak bylo?

Po nějaké době se podařilo nepovedenou výchovu zdůvodnit.

V rodině stejně jako v dětském domově jsou děti vedeny ke správnému jednání. Je položena norma, která se musí dodržovat. V rodině se však děje něco, co se v kolektivním zařízení jenom těžce probouzí, nebo se neprobudí vůbec.

Například maminka zakáže dítěti, že nesmí sahat na knoflíky od sporáku. Dítě však knoflíky velice lákají. Když se maminka nedívá, tak nepozorovaně přistoupí ke sporáku a příkaz poruší. Maminka se zlobí, dítě potrestá. Je smutná z toho, že ji dítě neposlechlo. Situace se za chvíli opakuje znovu. Dítě je opět silně pokoušeno na knoflíky sáhnout. Avšak neudělá to. Běží namísto toho k mamince a zvěstuje jí, že na knoflíky nesáhl. Maminka má z toho nefalšovanou radost a dítě se dočká velké pochvaly.

Jednání z lásky

Dítě nesáhlo na knoflíky kvůli zákazu, že nesmí. Motivem nebyl ani strach, že dostane trest. K poslušnosti mamincina příkazu je vedla touha udělat mamince radost. Příkaz tedy splnilo z lásky k mamince. Kolikrát v dětství se bude podobná situace opakovat! Mnohokrát dítě poslechne proto, že má maminku rádo, že jí chce udělat radost, že se těší na pochvalu. Něco takového zažívá dítě v domově jenom v omezené míře. Ve vztahu absolutní rodičovské lásky vůbec ne. A právě jednání z lásky k rodičům je podstatný prvek pro růst uvědomělého svědomí.

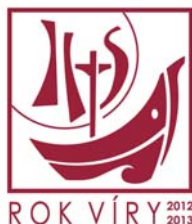
Formace svědomí patří k nejdůležitějším výchovným cílům. Daří se pouze v rodině, kde dítě vidí v rodičích vzor a má k nim úctu a lásku. Rodič je přitom dítěti laskavým průvodcem. Výchova svědomí je jednoduchá a nepotřebuje žádné metodické příručky. Svědomí v dítěti však nikdy nerozvine rodič, který není pro dítě vzorem, není garantem pravdivosti. Selže i ten rodič, který svou nedostatečnou láskou nevyprovokuje u dítěte jednání z lásky.

Josef Janšta

Pokračování v čísle 7/2013
(Mezititulky redakce)

Mgr. Josef Janšta, trvalý jáhen ostravsko-opavské diecéze, redaktor, scénarista a spisovatel

SYMBOL VÍRY

Symbol víry je soubor základních pravd víry. Je znamením ke zjištění totožnosti a znamením společenství věřících. Tvoří první a základní opěrný bod katecheze. (KKC 188)

Řecké *symbolon* znamenalo polovinu rozlomené věci, která byla znamením věrohodnosti pro toho, kdo měl druhou. Je to také soubor částí, které tvoří celek. Už od dob apoštolů můžeme pozorovat snahu předávat víru pomocí krátkých formulací, které by byly pro všechny závazné a podle nichž by také věřící mohli poznat, že mají stejnou víru. Tak např. svatý Pavel píše: „Vyučil jsem vás především v tom, co jsem sám přijal, že Kristus umřel ve shodě s Písmem za naše hříchy; že byl pohřben a že vstal z mrtvých třetího dne ve shodě s Písmem; že se ukázal Petrovi a potom Dvanácti“ (1 Kor 15,3–5).

Poprvé se „vyznání víry“, symbol, pronášá při křtu. Jím se vyznává především víra v Nejsvětější Trojici, což je základ všech dalších symbolů, které tuto víru vyjadřují podrobněji.

V tradici Církve a především v její liturgii se uchovávají především dvě vyznání víry, která pro nás mají zvláštní význam. Prvním je apoštolské vyznání víry, které je nám vzácné především tím,

že věrně vyjadřuje víru apoštolů a její předávání.

Existuje úctyhodná tradice, s níž se můžeme setkat na více místech v křesťanském umění, která toto vyznání připisuje přímo apoštolům, kdy na jejich prvním sněmu každý z nich měl pronést jeden článek víry právě proto, aby ve světě hlásali víru stejně a aby se věřící podle tohoto symbolu mohli poznat. Že totiž přijali právě tu víru, ve které byli apoštoly vyučeni samotným Kristem.

Tato tradice dává do úst svatému Petrovi, hlavě apoštolského sboru: Věřím v Boha, Otce všemohoucího, stvořitele nebe i země. Svatému Ondřejovi, Petrovu bratru: I v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho. Svatému Jakobovi, který byl Janovým bratrem a který jako první nechal postavit chrám zasvěcený Panně Marii ve španělské Saragoze: Jenž se počal z Ducha Svatého, narodil se z Marie Panny. A svatému Janovi, který jediný byl pod křížem: Trpěl pod Ponciem Pilátem, ukřižován, umřel i pohřben jest. Svatému

Tomášovi, který nechtěl uvěřit dokud nevidí: Vstoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých... A dále měli pokračovat svatí Jakub Menší, Filip, Bartoloměj, Matouš, Šimon, Juda a nakonec Matěj.

Druhé významné Krédo (z lat. *credo* = věřím) je tzv. Nicejsko-cařihradské vyznání víry, které je plodem prvních dvou ekumenických koncilů – v Niceji (325) a v Cařihradu (381), které už musely reagovat na bludná učení především o Kristově božství a lidství a o Duchu Svatém.

Apoštolské vyznání víry – už podle toho, jak a proč vzniká – je dodnes vodítkem pro katechezi. Všechny katechismy se ho drží a hlavní část je vždy věnována výkladu právě tohoto vyznání.

Ani my jím nepohrdneme a budeme ho v našem seriálu také sledovat.

fr. Cyprián Suchánek OP

P. Mgr. Cyprián Suchánek OP, rektor kostela sv. Bartoloměje v Praze

Z nabídky nakladatelství a knihkupectví PAULÍNKY

NAKLADATELSTVÍ A KNIHKUPECTVÍ PAULÍNKY

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1, tel.: 224 818 757, mobil 733 755 999

on-line knihkupectví: www.paulinky.cz, e-mail: objednavky@paulinky.cz

Hannah Hurnardová: Jako laň na výšinách

Kniha je alegorií o touze nechat se vést na výšiny lásky a radosti. Hlavní hrdinka Bázlivá kráčí na své duchovní pouti za dobrým Pastýřem. Za pomoci Bolesti a Utrpení dojde do cíle. Brož., 198 str., 198 Kč

Pokračování příběhu: Na horách balzámových

Ten, kdo došel na výšiny království Lásky, si nemůže nalezený poklad nechat jen pro sebe... Brož., 198 str., 198 Kč, nebo 99 Kč (v případě koupě obou knih u Paulínky v kameném nebo on-line knihkupectví)

Adrienne von Speyr: U Boha a u lidí. Úvahy a modlitby

Kniha švýcarské lékařky, mystičky a autorky mnoha teologických a duchovních knih. Modlitby, to jsou milníky na každodenní cestě člověka k Bohu. A ta může být někdy přímá a radostná, jindy zas obtížně klopýtavá. Brož., 112 stran, cena 140 Kč

Jak to vidí Michaela Freiová

Ženy a práce

Náš stát systematicky zvýhodňuje bezdětné lidi a břemeno sociální solidarity klade na bedra rodin s dětmi. Náklady na děti by se neměly pokládat za spotřebu, ale za investice, které by si rodina odečítala ze základu daně.

Minulý týden jsem zachytila v tisku stížnost jedné z feministek pracujících ve státní správě, že jsme (my ženy) diskriminovány, protože nám nedostatek jeslí brání v nástupu do zaměstnání. Autorka samozřejmě mluvila o nástupu do „práce“, protože maminka pečující o děti podle ní asi nepracuje; na to jsme si my, starší ženy, už od padesátých let zvykly.

Je ale otázka, máme-li trvale mlčet ke skutečné nerovnosti pohlaví, která se projevuje právě těmito a podobnými postoji: činnost matky pečující o děti a domov se nepovažuje za práci, protože není placená a dělají ji „jen“ ženy. Za práci se považují jen mužské činnosti, protože ty bývají placené, a za co nejsou peníze, to nic neznamena, to není práce. Hodnota člověka se v naší společnosti určuje penězi. Bohužel, i v církevních dokumentech už se objevuje představa, že je normální, aby maminka několika malých dětí chodila ještě navíc do zaměstnání.

Kdykoli slyším stížnosti na obtížnou situaci „matek – samoživitelek“, mám chuť začít křičet: Kde je, u všech hromů, manžel? Proč svou rodinu neživí a nestará se o ni? A proč je opuštění rodiny s malými dětmi zcela beztrestné?

Lze mi samozřejmě namítnout, že některé ženy si na tuto situaci zvykly a úmyslně si „pořizují“ dítě bez manžela. To je ovšem důsledek dlouholetého vývoje, který postupně zbavoval muže

jejich odpovědnosti. Tvrdívá se také, že vzhledem k nevhodné sociální politice je pro ženu výhodnější manžela nemít. Ale výzkum Sociologického ústavu ČSAV („Děti na psí knížku“) ukázal, že nejčastějším důvodem mateřské osamělosti je, že se muži nechťejí ženit. Ten výzkum ukázal ještě další zajímavé věci, například to, že osamělé matky mají nejčastěji jen základní nebo nedokončené vzdělání, zatímco ženy s vysokoškolským vzděláním bývají zpravidla vdané. To mi také vysvětlilo zkušenost, že profesionální feministky, horlící pro ženskou nezávislost, bývají zpravidla bezpečně vdané za muže se stálým příjmem.

Jistě se díky špatné rodinné politice dostává mnoho otců do situace, kdy svou rodinu neživí, i když se o to snaží. Ale to je zase jiná otázka, o které v poslední příloze *Lidových novin* diskutovali čtyři muži (ekonom, sociolog, matematik a evoluční biolog) a jedna žena – demografka. Ti svorně poukázali na to, že náš stát systematicky zvýhodňuje bezdětné lidi a břemeno sociální solidarity klade na bedra rodin s dětmi.

Matematik Rusý poukázal na to, že bezdětní budou mít dva důchody: „První z průběžného systému, tedy z příjmu z výdělečné činnosti dětí těch hlupáků, co do nich cpali prachy. Druhý z toho, co si naspoří místo výchovy dětí. Jelikož dvě děti dnes vyjdou na 3–4 miliony korun,

budou mít tito bezdětní ve stáří vystaráno.“ Ekonom Hampl dodal: „Při narození prvního dítěte klesne příjem rodiny na jednoho člena domácnosti o jednu třetinu oproti bezdětnému stavu, při druhém až na jednu polovinu a například při čtvrtém dítěti až na jednu třetinu. Při dvou dětech se tak rodina zaměstnanců s prostřední (mediánovou) mzdou dostane s příjmem na osobu hluboko pod úroveň běžných důchodců.“

V debatě zazněl názor, který např. Společnost pro podporu rodiny hlásá už dlouho, žel Bohu bez valného ohlasu. Je totiž třeba neřešit podporu rodin dárkami, ale jinak rozdělit daňové zatížení. A také diferencovat procentní výměru důchodu podle počtu vychovaných dětí. Náklady na děti se nesmějí považovat za spotřebu, ale za investice, které by si rodina odečítala ze základu daně.

Je příznačné, že se účastníci debaty poměrně snadno shodli a jejich návrhy jsou pro každého srozumitelné a logické. To by tu ovšem nesměly být feministky, které považují uštvanou matku samoživitelku za ideál ženské samostatnosti; ty mají ovšem značný vliv právě ve státní správě. Ale samy podle tohoto modelu nežijí.

Michaela Freiová
publicistka a překladatelka
(debatu v LN uspořádal a řídil
Matyáš Zrno)

Webová stránka <http://res.claritatis.cz> aneb Jak šířit dobré zprávy

Na vaše vlastní nebo farní webové stránky můžete umístit automatický přehled posledních zpráv. Stačí na své stránky umístit kód, který najdete na <http://res.claritatis.cz/podpora>. Na téže stránce můžete také najít bannery k propagaci našeho internetového zpravodajství, stejně jako odkaz na náš facebookový profil. Pomozte nám šířit zprávy, o kterých se jinde nepíše, mezi vaše známé a přátele! Děkujeme!

RC MONITOR SI MŮŽETE OBJEDNAT NA ADRESE:

Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz.

Jméno a příjmení:

Ulice:

Obec:

PSČ:

E-mail:

Počet výtisků:

Náklady na tisk a distribuci jednoho čísla jsou přibližně 20 Kč, což za rok činí 440 Kč. Periodikum je distribuováno zdarma a jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům. Všem dárcům Pán Bůh zaplať.

Letem světem

„Často se musím sám sebe ptát, zda Západ chápe či nikoli. Uvědomují si západní vlády, že končí přítomnost křesťanů na Blízkém východě?“ Tyto otázky si v rozhovoru, který přeložili pracovníci české redakce Radia Vatikán, klade apoštolský vikář syrského Aleppa Mons. Giuseppe Nazzaro OFM. „Před nástupem Assadova otce jsem měl stále za zády tajnou policii a musel jsem zemi opustit. Za vlády obou Assadů nastaly výrazné změny. Mohli jsme se klidně pohybovat po ulicích dlouho do noci a bez jakéhokoli omezení jezdit po celé zemi. Vládla svoboda a vzájemný respekt. V květnu procházela Aleppem procesí, na která se muslimové dívali zvědavě, avšak uctivě. O Vánocích a Velikonocích nám přicházeli přát islámští vůdci a my jsme přání opětovali v závěru ramadánu. Všichni měli stejná práva, ve vládě byli křesťanští ministři.“

Pak na vlně arabského jara, působícího všude jen zmatek, přišla revoluce. Každému, kdo byl ochoten na náměstí křičet proti Assadovi, bylo vypláceno 10 dolarů. A dalších deset navrch za každého kamaráda, kterého přivedl s sebou. Když někdo sehnal dvacet lidí, vydělal si průměrný měsíční plat. Syřané prý nebyli spokojeni s Assadovým režimem, v jaké zemi ale lid nekritizuje svou vládu? Západ chce údajně zavést v Sýrii demokracii. Jakou demokra-

ci? Máme ji snad v Itálii a jinde?“ dotazuje se apoštolský vikář. „Začalo se válkou v Afghánistánu, pak přišel Irák, na to Libye... kde však rozkvetla nějaká demokracie?“

Jen abychom věděli, jakou demokracii a podobu lidských práv si pokrokový Západ představuje. Británie byla v tomto ohledu vždycky napřed, to je známá věc. A ne-

Koláž: mimi

nechává se zahanbit: Cornwallský radní Colin Brewer uvedl, že „péče o postižené děti stojí příliš peněz a bylo by levnější je uspat“. Pravda, za výrok se zlehka omluvil, ale na výzvu, aby opustil svůj post, reagoval tak, že již 27 let usilovně pracuje a necítí se jednou takovou chybičkou k výkonu své funkce indisponován. Tvrdil, že doufal, že svou poznámkou o tom, že „postižené děti stojí příliš mnoho peněz“, vyvolá diskusi o problematice nákladů na poskytování zdravotních a sociálních služeb. V těchto

dnech na funkci pod nátlakem ale opravdu rezignoval. Slíbil však, že se v kandidatuře ve volbách hned v květnu vrátí!

Česká média však mají jiná témata. Zveřejnila např. výsledky průzkumu mezi Čechy, z nichž vyplynulo, že nemáme rádi zimu. Na jaře se nám líbí zelená barva. V létě teplo a slunce. A na podzim barevnost přírody. To jsou, panečku, zásadní sdělení! A když se k tomu přidá reportáž jako z Cimrmanova divadla o jedné reklamaci v cestovní kanceláři (turista byl nespokojen, protože u moře v době odlivu chyběla voda!), máme námět na přemýšlení, zda se takové povrchnosti neblíží obsah našeho myšlení. Čeho je naše srdce plné?

Obrácení bylo časté téma papeže Benedikta XVI. Měli bychom se k jeho výzvam vracet a vzít je za své. Všichni obrácení potřebujeme. Kdo by mohl říci, že u něj tomu tak není? A kdo by mohl zpochybnit dobro každého, i nejmenšího obrácení, odvratu od špatného a dobrý vliv napravené cesty? Dobro, když člověk nalezne Boha a Bůh člověka? A přece. Bylo to 23. ledna, kdy dalajláma navštívil katolickou vysokou školu v Bombaji a tam se vyjádřil proti misii a změně náboženství. Mluvil o „proselytismu“ a „odvádění“ věřících a varoval před nimi. Řekl: „Nemám rád žádná obrácení, protože mají negativní důsledky pro společnost.“

-zd-

10. 3.	Ne	4. neděle postní (neděle Laetare)	Joz 5,9a.10-12, Žl 34, 2 Kor 5,17-21, Lk 15,1-3.11-32
11. 3.	Po	sv. Eulogius z Kordoby, mučedník	Iz 65,17-21, Žl 30, Jan 4,43-54
12. 3.	Út	sv. Kvirin ze Siscie, biskup a mučedník	Ez 47,1-9.12, Žl 46, Jan 5,1-3a.5-16
13. 3.	St	sv. Patricie (Vlasta), mučednice	Iz 49,8-15, Žl 145, Jan 5,17-30
14. 3.	Čt	sv. Matylda, královna	Ex 32,7-14, Žl 106, Jan 5,31-47
15. 3.	Pá	sv. Longin, mučedník	Mdr 2,1a.12-22, Žl 34, Jan 7,1-2.10.25-30
16. 3.	So	sv. Heribert, arcibiskup	Jer 11,18-20, Žl 7, Jan 7,40-53

17. 3.	Ne	5. neděle postní	Iz 43,16-21, Žl 126, Flp 3,8-14, Jan 8,1-11
18. 3.	Po	sv. Cyril Jeruzalémský, biskup a učitel církve	Dan 13,1-9.15-17.19-30.33-62, Žl 23, Jan 8,1-11
19. 3.	Út	Slavnost sv. Josefa, snoubence Panny Marie (Doporučený svátek)	2 Sam 7,4-5a.12-14a.16, Žl 89, Řím 4,13.16-18.22, Mt 1,16-24a
20. 3.	St	sv. Archip, kněz a mučedník	Dan 3,14-20.91-92.95, Dan 3,52-56, Jan 8,31-42
21. 3.	Čt	bl. Serapion, poustevník (anachoreta), asketa	Gn 17,3-9, Žl 105, Jan 8,51-59
22. 3.	Pá	sv. Epafrodit, biskup	Jer 20,10-13, Žl 18, Jan 10,31-42
23. 3.	So	sv. Turibius z Mongroveja, biskup	Ez 37,21-28, Jer 31,10-13, Jan 11,45-56

Res Claritatis MONITOR – publicistický třináctideník vydávaný o. s. Res Claritatis pod záštitou České dominikánské provincie. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické Církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Výkonný redaktor: Mgr. Dagmar Kopecká. Redakční rada: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, fr. Cyprián Suchánek OP, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského č.j.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.

